

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма
«Технології. 7-9 клас»
для закладів загальної середньої освіти
(автор Мачача Т. С.)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

Пояснювальна записка

Модельна навчальна програма (далі — програма) навчального предмета «Технології» для учнів 7–9 класів цілісно реалізовує вимоги технологічної освітньої галузі предметного циклу чинного Державного стандарту базової середньої освіти (далі — Державний стандарт), є логічним продовженням програми «Технології. 5—6 класи» авторського колективу Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка.

Навчальний предмет «Технології» для учнів 7–9 класів *призначений* для формування цілісного уявлення учнів про техногенну сферу цивілізації, сучасну виробничу культуру; розвитку ключових і проектно-технологічної компетентностей та наскрізних умінь з Державного стандарту під час розв'язання реальних життєвих проблем; забезпечення умов для свідомого професійного самовизначення.

Метою навчального предмета «Технології» для учнів 7–9 класів є розвиток талантів і здібностей учнів, дизайнерського й технічного мислення, готовності до культурного й національного самовираження, професійного самовизначення, здатності до раціонального використання техніки й технологій для задоволення власних потреб та потреб оточуючих створеними освітніми продуктами.

Досягнення мети передбачає виконання таких *завдань*:

- забезпечення наступності змісту базової технологічної освіти між адаптаційним і предметним циклами;
- реалізація навчальних проєктів за алгоритмом проектно-технологічної діяльності в партнерській взаємодії;
- встановлення національної ідентичності, шанобливого ставлення до виробничої культури українського народу та сучасної виробничої культури цивілізованих країн світу;
- формування готовності й здатності до підприємливості, застосування основ етностилю в різних видах дизайну;
- вироблення навичок раціонального застосування технологій обробки матеріалів, оцінюючи їх вплив на людину, суспільство та навколишнє середовище;
- створення умов для творчої самореалізації учнів, усвідомленого вибору професійної діяльності, спорідненої їхнім природним здібностям та потребам.

Характеристика модельної навчальної програми

Інноваційною сутністю програми є реалізація культурологічного підходу до її структурування. Зміст програми забезпечує наступність між адаптаційним (5–6 кл.) і предметним (7–9 кл.) циклами базової технологічної освіти та вибудовується за логікою історії розвитку виробничої культури: від оволодіння учнями різними видами декоративно-ужиткового мистецтва та іншими видами діяльності в 5—6 класах до оволодіння сучасними видами дизайну в 7—9 класах.

Під час створення освітніх продуктів учні опираються на народні традиції декоративно-ужиткового мистецтва, відкривають для себе сучасну виробничу культуру та збагачують її власними здобутками.

На рівні адаптаційного циклу базової середньої освіти учні спочатку оволодівають технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, побутової діяльності, елементами етнодизайну тощо, а вже після цього під керівництвом учителя виконують навчальні проекти. В учнів 7–9 класів вже сформовані відповідні психофізіологічні властивості, необхідний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей для виконання навчальних проектів з достатнім ступенем самостійності. Тому на рівні предметного циклу базової середньої освіти зміст програми структурується за алгоритмом навчального проекту, його трьох основних складових: проектування, технології реалізації спроектованого продукту і рефлексії (оцінювання), а також за логікою оволодіння основами дизайну.

У програмі реалізовані варіативний, блочно-модульний і спірально-концентричний принципи структурування змісту базової технологічної освіти.

МОДЕЛЬ СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ПРОГРАМИ «ТЕХНОЛОГІЇ. 7–9 КЛАСИ»

7–9 класи		
Перше навчальне півріччя	Блок I. Модулі для вивчення на вибір	
	<i>Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт</i>	
	I. Етнодизайн	II. Промисловий дизайн
	Тема 1.1. Як виявити проблему та сформулювати задум. Тема 1.2. Як змодельовати образ майбутнього освітнього продукту. Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт. Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт. Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проекту.	
	<i>Розділ 2. Дизайн у побуті</i>	
	I. Ландшафтний дизайн	II. Дизайн середовища
	Тема 2.1. Як використовувати побутову техніку без заподіяння шкоди навколишньому середовищу. Тема 2.2. Які принципи проектування предметного середовища.	

Друге навчальне півріччя	Блок II. Модулі для вивчення на вибір	
	<i>Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт</i>	
	I. Графічний дизайн	II. Дизайн одягу
	Тема 1.1. Як виявити проблему та сформулювати задум. Тема 1.2. Як змодельовати образ майбутнього освітнього продукту. Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт. Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт. Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проекту.	
	<i>Розділ 2. Дизайн у побуті</i>	
	I. Дизайн народного побуту	II. Дизайн родинного побуту
	Тема 2.3. Які особливості створення власного стилю. Тема 2.4. Як проектувати професійну кар'єру.	

Модулі програми визначені на основі видів дизайну, що охоплюють різні сфери професійної діяльності людини. Це дає змогу учням спробувати себе в різних видах і способах діяльності, усвідомлено обрати майбутній професійний шлях.

Завдяки широкій варіативності, вільному вибору об'єктів праці (проектно-технологічної діяльності) й технологій у межах кожного модуля програма має значний потенціал для навчання в контексті реального життя учнів, гнучкої адаптації до змішаного та дистанційного навчання.

Під час моделювання власного бачення процесу навчання учителю необхідно використовувати таблиці з програми: «Модель структурування змісту програми» та «Орієнтовний перелік технологій і об'єктів проектно-технологічної діяльності за видами дизайну» (див. додаток до пояснювальної записки).

Умовою програми є вивчення усіх модулів протягом 7–8–9 класів. Порядок вивчення модулів та розділів програми у цих класах учитель визначає самостійно. Вибір кількості модулів в одному навчальному році залежить від:

- ✓ кількості навчальних годин, виділених закладом освіти на реалізацію предмета «Технології»;
- ✓ рівня освітнього досвіду учнів;
- ✓ рівня складності вибраних об'єктів проектно-технологічної діяльності;
- ✓ умов, в яких буде відбуватися навчання (очно, офлайн, онлайн).

Програма має практичне спрямування. Кожен модуль передбачає оволодіння знаннями, що стосуються обраного виду дизайну. Учні оволодівають знаннями в процесі створення соціально і особистісно значущих освітніх продуктів. За таких умов технологічна базова освіта наближається до актуальних потреб і можливостей загальноосвітнього навчального закладу освіти та інтересів і природних потреб учнів.

Програма має два розділи.

Розділ I. «Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт».

Розділ II. «Дизайн у побуті».

Розділи в «Моделі структурування змісту програми» розподілені за двома блоками. Кожен блок відповідає одному півріччю навчального року та містить по два модулі в межах кожного розділу — в сукупності чотири модуля на одне півріччя, вісім модулів на навчальний рік.

За умови однієї навчальної години на тиждень для реалізації предмета «Технології» учні рекомендовано вивчати чотири модулі за один навчальний рік. У першому півріччі учитель вибирає для вивчення з двох пропонованих модулів у кожному розділі програми лише по одному модулю. Так само в другому півріччі — один модуль у першому розділі та один модуль у другому розділі. Тобто за один навчальний рік учні вивчають два модулі в межах першого розділу — по одному в кожному півріччі та два модулі в межах другого розділу також по одному в кожному півріччі. Якщо навчальні проекти в межах модулів потребують більше як 8 навчальних годин на їх виконання, кількість модулів для вивчення за один навчальний рік може бути зменшена до двох-трьох модулів.

Навчальні теми першого розділу уніфіковані для кожного пропонованого модуля та структуровані згідно зі способами проектно-технологічної діяльності, в якій формуються ключові й предметна компетентності.

Системність формування базових понять технологічної освіти забезпечується через повторне вивчення навчальних тем розділів програми в першому й другому півріччях та в кожному наступному навчальному році під час вивчення навчальних модулів, поглиблюючи та розширюючи їх зміст. Це дає змогу перерозподіляти навчальний матеріал кожної теми між вибраними для вивчення модулями в 7–8–9 класах, зважаючи на кількість наявних навчальних годин для їх вивчення.

Відповідно до специфіки обраного для вивчення модуля, учні обов'язково створюють освітні продукти: *вироби, послуги, проекти*. Освітні продукти повинні відповідати потребам, інтересам і віковим особливостям учнів, враховувати їхній освітній досвід, бути корисними, зручними й естетичними. Результатами STEM і STEAM-проектів повинні бути не лише здобуті нові знання, але й матеріалізовані освітні продукти. Навчальні проекти можуть бути індивідуальними, парними, груповими, колективними, мають бути пов'язані з реальним життям, спрямовані на добродійність, задоволення особистих потреб, потреб оточуючих, соціально незахищених людей тощо.

Зміст програми має значний потенціал для реалізації інтегрованого навчання. У процесі створення освітніх продуктів учні здобувають і застосовують знання з інших шкільних предметів. Також зміст програми можна й потрібно інтегрувати в

міжгалузеві, загальношкільні, міжшкільні, соціальні проєкти та інші форми взаємодії вчителів, учнів, батьків та громадськості.

Основна частина програми подана в таблиці, яка має три колонки. У *першій колонці* прописані очікувані результати навчання. Вони цілісно охоплюють усі результати навчання технологічної освітньої галузі та орієнтири для їх оцінювання з Державного стандарту.

У *другій і третій колонці* програми відображена послідовність розгортання навчальних тем, підтем та відповідних видів навчальної діяльності, які реалізуються під час вивчення кожного модуля програми. Проте не прописано специфіку змісту модулів. Це дає змогу вчителю творчо організовувати процес навчання за кожним обраним модулем, спрямовуючи його на послідовне й обов'язкове досягнення очікуваних результатів навчання.

Послідовність розгортання змісту колонок «Очікувані результати навчання», «Пропонований зміст навчального предмета» та «Види навчальної діяльності» є методичним орієнтиром для календарно-тематичного планування та розробки план-конспектів кожного навчального заняття.

Передбачається застосування інтерактивних форм та методів навчання, відвідування музеїв, виставок, STEM-центрів, організація тематичних екскурсій, залучення до освітнього процесу батьків, фахівців у галузі дизайну та технологій, народних майстрів, місцевих бізнесменів, проведення майстер-класів, ярмарок, виставок, зокрема й віртуальних тощо.

Під час навчання за програмою «Технології. 7–9 класи» увага акцентується на доцільній організації робочого місця, правилах внутрішнього розпорядку, безпеці праці та її санітарних нормах.

Передбачається доступ до наявних у закладі освіти цифрових засобів навчання (комп'ютер, проєктор, документ-камера, інтерактивна дошка/панель, цифровий фотоапарат, графічний планшет, 3D-ручка, 3D-принтер тощо, а також відповідне програмне забезпечення), які використовуються за потреби на різних етапах проєктно-технологічної діяльності.

Орієнтовний розподіл навчального часу

Зміст програми рекомендовано реалізовувати відповідно до визначеної в Типовій освітній програмі для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти максимальної кількості навчальних годин (дві спарені навчальні години на тиждень — 70 навчальних годин на кожен рік навчання). Заклад освіти може виділяти на вивчення предмета рекомендовану та мінімальну кількість навчального часу — одну навчальну годину на тиждень.

Особливості оцінювання процесу навчання за програмою

Програма забезпечує системне досягнення усіх обов'язкових, загальних і конкретних результатів навчання з Державного стандарту. В центрі компетентісно орієнтованого навчання є сам учень — його індивідуальний темп навчання, рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей, наскрізних умінь. У програмі

передбачений розвиток рефлексивних умінь, оцінювання і самооцінювання результатів навчання. З цією метою у першому розділі вивчається тема 1.5. «Як оцінити і презентувати результати проєкту».

Оцінювання очікуваних результатів навчання учнів базової технологічної освіти здійснюється за допомогою *формульованого та підсумкового* оцінювання. Оцінюються зовнішні й внутрішні освітні продукти:

- ✓ *зовнішні освітні продукти* — самостійно знайдені та презентовані факти, сформульовані ідеї, гіпотези, закономірності, розроблені ескізи об'єктів проєктування, створені освітні продукти, послуги, результати практичних робіт, проєктів, матеріали портфоліо тощо;
- ✓ *внутрішні освітні продукти* — особистісні якості й здібності, знання, вміння, засвоєні способи діяльності, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей тощо.

Формульоване та підсумкове оцінювання зорієнтовані на виявлення й коригування навчального поступу учнів у досягненні очікуваних результатів навчання. Формульоване оцінювання відбувається в процесі навчання безперервно — на кожному занятті. Підсумкове оцінювання здійснюється наприкінці кожного семестру, навчального року, а за потреби — наприкінці кожного розділу/модуля програми. Воно є частиною формульованого оцінювання та відображається у формібальної оцінки за визначеними критеріями.

Створені в навчальній діяльності особистісні зовнішні освітні продукти дають змогу якісно здійснити підсумкове оцінювання, оцінити внутрішні особистісні зміни й здобутки кожного учня, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей.

Використані джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти: *затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
2. Кільдеров Д., Мачача Т., Юрженко В., Луп'як Д. (2021). Модельна навчальна програма. Технології. 5–6 кл. URL: <https://cutt.ly/JW9y8AV>
3. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти: *затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 408*. <https://cutt.ly/LlbsR6f>

Орієнтовний перелік технологій і об'єктів проєктно-технологічної діяльності за видами дизайну

Блок I			
<i>Розділ I. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт</i>			
Модулі	Технології	Матеріали	Орієнтовні об'єкти праці
I. Етнодизайн (проєктування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)	- гончарство - металообробка - деревообробка - різьблення - інкрустація - випалювання - плетіння - бісероплетіння - ткацтво - шиття - аплікація - вишивка - в'язання гачком, спицями - вибійка - витинанка - розпис - писанкарство - народна іграшка тощо	- глина - листовий метал - дрiт - деревина - природні матеріали - кукурудзяне листя - лоза, соломка - бісер - пряжа - шпагат - текстиль - фурнітура - блискітки - віск - папір - яйця - фарби - використані речі тощо	Декоративні тарелі, скриньки, кухонне начиння (ложки, роздільні дошки, лопатки, підставки під гаряче, для пасхальних яєць тощо), рамки для світлин, дзеркал, свічники, кошики, обереги, булави, бартки (маленькі сокирки), прикраси, аксесуари, віночки, витинанки, писанки, Різдвяні зірки, дідухи, павуки, вертеп, янголята, підкови декоративні, народні іграшки, музичні інструменти (свищики, тріскачки, сопілки тощо), статуетки, рушнички, серветки, килимки, панно, хустинки, торбинки, краватки, обкладинки для книг, щоденників тощо
II. Промисловий дизайн (проєктування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)	- робототехніка - металообробка - деревообробка - випалювання (пірографія) - ажурне випилювання - різьблення - гравірування - контурне вирізування - мозаїка - тістопластика	- конструктори - тонколистовий метал - дрiт - сортовий прокат - текстиль - пряжа - солоне тісто - полімерна глина - деревинні матеріали - лоза	Автономні роботи, транспортні засоби, знаряддя праці, тактичні аптечки, вішаки, скульптури, свічники, свічки, іграшки (статичні, динамічні, розвивальні тощо), пазли, іграшкові меблі, ляльки, брелки, новорічні прикраси, сувеніри, підставки для гаджета, канцелярського приладдя, спецій, гарячого

	<ul style="list-style-type: none"> - ліплення - ткацтво - шиття - аплікація - вишивання - в'язання - плетіння - макраме - ниткографія - миловаріння - апсайклінг тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - солома - віск - пряжа - нитки, мотузок, шпагат - папір - фоаміран - шкіра - пластик - композиційні матеріали - використані речі тощо 	<p>посуду тощо, чохла для одягу, пуфів тощо, рамки для світлин, ключниці, скриньки, кухонне приладдя, серветниці, розноси, вази (для квітів, фруктів, солодоців тощо), декоративні квіти, торбинки (для подарунків, парфумів, запашних трав, дрібничок тощо), пенали, обкладинки, екосумки, наволочки, подушки (інтер'єрі, для мандрівника тощо), рушники, органайзери, тримачі для візитівок/світлин, кашпо, кошики, маски (декоративні, захисні, для сну тощо), сітки тощо</p>
Розділ 2. Дизайн побуту			
<p>I. Дизайн середовища (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - деревообробка - різьблення - металообробка - тиснення - ткацтво - шиття - вишивання - аплікація - ліплення - плетіння - розпис - апсайклінг тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - програмне забезпечення - макетні матеріали - деревина - листовий метал - дріт - текстиль - пластик - гума - фарби - використані речі тощо 	<p><i>Інтер'єр</i> — меблі, картини, панно, серветки, килимки, люстри, світильники, корпуси годинників, підставки під вазони, кашпо, скульптурки, декоративні прикраси, бізборди (настінні ігри) тощо</p> <p><i>Екстер'єр</i> – фасади споруд: шкіль, дитячих садочків, житлових будинків, виробничих і громадських забудов тощо</p>
<p>II. Ландшафтний дизайн (створення площинних, об'ємних і</p>	<ul style="list-style-type: none"> - гармонізація навколишнього середовища - деревообробка - металообробка - ліплення 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - програмне забезпечення - макетні матеріали - деревина 	<p>Проектування парків, скверів, двориків, клумб, альпійських гірок, зон відпочинку, дитячих і спортивних майданчиків, предмети для ландшафту: годівнички, лавки,</p>

просторових об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - плетіння - в'язання - розпис - апсайклінг тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - листовий метал - дрiт - мішкoвина - пластик - гума - використані речі тощо 	столики, гойдалки, спортивний інвентар, скульптурки тощо
Блок II			
<i>Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт</i>			
I. Графічний дизайн (проектування і виготовлення площинних об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові - друкування - склеювання - випалювання - випилювання - ліплення - вишивання - валяння - витинання - вибійка - скрапбукінг тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - цупкий папір - картон - деревинні листові матеріали - металеві тонколистові - текстиль - пряжа - цифрові засоби - графічні редактори - програмне забезпечення тощо 	Листівки, плакати, фотоальбоми, артбуки, лепбуки, закладки для книжок, газети, буклети, марки, фласри, колажі, рекламні щити, фірмові логотипи, упаковки, веб-сайти, навігації, піктограми, макети, шрифти, банери тощо
II. Дизайн костюма (проектування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - тканиня - шиття - аплікація - в'язання спицями, гачком - плетіння - куміхімо - ліплення - печворк - валяння тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - пряжа, нитки, шпагат - ткани матеріали - неткані матеріали - деревинні матеріали - шкіра - фурнітура - фоаміран - тонколистовий метал - дрiт тощо 	Предмети одягу: спідниці, сукні, фартушки, топи, шалики, краватки, рукавички, шарпетки, маскарадні костюми, маски тощо. Аксесуари: косметички, клачі, чохла, пов'язки для волосся, браслети, кольє, кулони, намиста, брошки, сережки, підвіски, медальйони тощо
<i>Розділ 2. Дизайн побуту</i>			
I. Дизайн традиційного народного побуту (створення площинних,	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові - гармонізації українського побуту - різні види декоративно-ужиткового мистецтва 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - екологічні конструкційні матеріали традиційних технологій декоративно-ужиткового 	Інтер'єр й екстер'єр житлових приміщень в етностилі, вироби народного побуту, обереги, сувеніри, вітальні листівки на свята народного календаря,

об'ємних і просторових об'єктів праці)	- традиційного харчування українців тощо	мистецтва - продукти харчування - посуд тощо	проектування народних свят, сервірування українського столу, страви української кухні тощо
II. Дизайн родинного побуту (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)	- проектування професійного майбутнього - проектування власного стилю в одязі, поведінці, житлі, побуті - енергозбереження - здорового харчування - зберігання харчових продуктів - сервірування столу - прибирання житла - сортування сміття - повторного використання речей - рослинництва тощо	- цифрові засоби - конструкційні матеріали сучасних і традиційних технологій декоративно-ужиткового мистецтва - посуд - продукти харчування тощо	Стили інтер'єру й екстер'єру родинного житла, предмети родинного побуту, вітальні листівки, сувеніри, запрошення на свята, подарунки, скрапбукінги, дизайн святкових подій, декор, проектування родинного свята, сервірування буденного й святкового столу, дизайн серветок, карвінг овочів і фруктів, мистецтво приготування і подавання напоїв, різних страв, вирощування кімнатних рослин, рослин на присадибній ділянці тощо

Основна частина програми навчального предмета «Технології. 7–9 класи»

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Вступ. Який він — світ дизайну і технологій		
Аналізує набутий досвід проектно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними	Особистісний освітній досвід Історія розвитку виробничої культури — від ремесел, декоративно-ужиткового	Визначення індивідуального рівня сформованості проектно-технологічної компетентності розроблення історичної довідки розвитку

<p>намірами</p> <p>визначає ознаки декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України</p> <p>розрізняє автентичні твори, вироби в етностилі та вироби широкого вжитку</p> <p>характеризує декоративно-ужиткове мистецтво та ремесла як основу розвитку дизайну</p> <p>ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його традицій, культурологічної інформації, технік декоративно-ужиткового мистецтва</p> <p>долучається до громадських заходів, проєктів зі створення і популяризації творів декоративно-ужиткового мистецтва своєї громади [краю, країни] та мистецтва європейської культурної спадщини</p>	<p>мистецтва до сучасних видів дизайну</p> <p>Ознаки декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України</p> <p>Дизайн і етнодизайн</p> <p>Етностиль у різних видах дизайну</p> <p>Автентичність, етностиль, широкий ужиток</p> <p>Види дизайну (модулі програми)</p>	<p>виробничої культури українців</p> <p>характеристика ознак декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України</p> <p>встановлення зв'язків декоративно-ужиткового мистецтва з етнодизайном та основними видами дизайну</p> <p>ідентифікування себе з культурою власного народу</p> <p>дослідження та порівняння ознак автентичних творів, виробів в етностилі та виробів широкого вжитку</p> <p>презентація етностиллю в різних видах дизайну</p> <p>обґрунтування вибору модулів для їх вивчення, враховуючи потреби закладу освіти та власні інтереси</p> <p>вивчення можливостей участі в міжгалузевих, загальношкільних, міжшкільних, соціальних проєктах</p>
---	---	--

Розділ 1. Дизайн і технології як втілення задуму в готовий продукт

Тема 1.1. Як виявити проблему та сформулювати задум

<p>Вивчає традиційні та сучасні технології у сфері вибраного для</p>	<p>Історія розвитку дизайну,</p>	<p>Дослідження і презентування історії розвитку та інноваційних технологій у сфері вибраного</p>
--	----------------------------------	--

<p>вивчення виду дизайну</p> <p>виявляє підприємливість через вивчення потреб у виробі з використанням технік декоративно-ужиткового мистецтва</p> <p>здійснює маркетингові дослідження з метою пошуку, відбору та оцінювання актуальної інформації для формування творчого задуму [проблеми]</p> <p>обговорює наявні особистісно та соціально важливі проблеми для розв'язання їх під час виконання проекту</p> <p>аргументовано доводить важливість майбутнього проекту відповідно до соціальних потреб і власних інтересів, прогнозує наслідки його виконання</p> <p>відображає у формулюванні теми й мети власного або спільного проекту виявлену проблему</p> <p>визначає завдання проекту самостійно або в партнерській взаємодії, проводить моніторинг можливих способів розв'язання завдань проекту</p> <p>бере участь у розподілі обов'язків під час роботи над спільним проектом</p>	<p>вибраного для вивчення</p> <p>Інноваційні технології у сфері вибраного для вивчення виду дизайну</p> <p>Виявлення проблемної ситуації в межах обраного модуля</p> <p>Вибір об'єкта проектно-технологічної діяльності [проекту]</p> <p>Тема й мета проекту</p> <p>Історична довідка про об'єкт проектно-технологічної діяльності</p> <p>Дизайн-специфікація</p> <p>Етапи проекту. Проектна документація. Портфоліо</p> <p>Цифрові засоби для виконання проекту на різних його етапах</p>	<p>для вивчення виду дизайну</p> <p>мінімаркетингові дослідження наявних проблемних ситуацій</p> <p>аналіз й обговорення результатів мінімаркетингових досліджень</p> <p>формулювання проблемної ситуації</p> <p>виявлення особистісно та соціально важливих потреб у створенні освітнього продукту</p> <p>визначення користувачів майбутнього освітнього продукту</p> <p>формулювання теми й мети проекту</p> <p>створення Банку ідей</p> <p>вибір об'єкта проектно-технологічної діяльності — майбутнього освітнього продукту розробка історичної довідки про об'єкт проектно-технологічної діяльності з використанням достовірних джерел</p> <p>розробка дизайн-специфікації — критеріїв майбутнього освітнього продукту визначення проектною документацією за етапами проекту</p> <p>розподіл обов'язків у роботі над спільним проектом</p> <p>планування проектною документацією для</p>
--	--	---

<p>визначає етапи проєкту та відповідну структуру портфолію</p> <p>обґрунтовано використовує цифрові пристрої на різних етапах проєктно-технологічної діяльності</p>		<p>особистого портфолію</p> <p>обговорення доцільності використання цифрових засобів у проєктно-технологічній діяльності</p>
--	--	--

Тема 1.2. Як змоделювати образ майбутнього освітнього продукту

<p>Формує власні судження на основі культурологічної інформації про декоративно-ужиткове мистецтво та обраний для вивчення вид дизайну з достовірних джерел інформації</p> <p>застосовує методи проєктування до вибраного об'єкта проєктно-технологічної діяльності</p> <p>обговорює ідеї та конструктивно взаємодіє з іншими особами</p> <p>розробляє модель об'єкта проєктування, застосовує принципи побудови композиції</p> <p>використовує інформацію з творів декоративного мистецтва для створення освітнього продукту в етностилі</p> <p>визначає можливості графічних редакторів для моделювання виробу, за</p>	<p>Дизайн-аналіз виробів-аналогів</p> <p>Творчі методи моделювання образу майбутнього освітнього продукту</p> <p>Засоби художньої виразності композиції об'єкта проєктування: елементи й принципи композиції</p> <p>Ритм, баланс, симетрія, асиметрія, акценти, пропорція, колорит</p> <p>Ознаки етностилю</p> <p>Українська орнаментальна культура</p> <p>Художній малюнок об'єкта проєктування в етностилі</p>	<p>Пошук виробів-аналогів та прототипу</p> <p>аналіз виробів-аналогів відповідно до визначених критеріїв у дизайн-специфікації</p> <p>продукування проєктних ідей з використанням методів моделювання</p> <p>моделювання об'єкта проєктування на основі принципів етнодизайну та ознак етностилю у зручному форматі</p> <p>оцінювання розробленої моделі відповідно до визначених критеріїв</p> <p>мінімаркетингові дослідження для визначення художньої і технічної цінності моделі</p> <p>аналіз, обговорення і врахування доцільних зауважень та пропозицій експертів</p> <p>аргументоване відстоювання доцільності власних позицій</p> <p>прийняття відповідальних рішень в процесі моделювання об'єкта проєктно-технологічної</p>
--	--	--

<p>потреби застосовує їх оцінює власні чи спільні результати моделювання виробу відповідно до визначених критеріїв</p>		<p>діяльності</p>
<p>Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт</p>		
<p>Розробляє план реалізації проєктованої моделі здійснює технічне конструювання об'єкта проєктування від його компонування до виконання креслень, ескізу тощо аргументує вибір способу побудови зображень, кількості проєкцій тощо обґрунтовує конструкцію об'єкта проєктування через добір матеріалів, методи їх обробки, обрахунок витрат на його реалізацію тощо добирає матеріали для виготовлення виробу з урахуванням інформації про них із маркування, штрихових кодів, товарних знаків тощо аргументовано пояснює доцільність обраних матеріалів, раціональність їх використання у реалізації проєкту обґрунтовує взаємозв'язок розвитку</p>	<p>План дій з реалізації проєктованої моделі майбутнього освітнього продукту Партнерська взаємодія в роботі над спільним проєктом. Розподіл обов'язків Строки виконання спланованих робіт Розробка ескіза/кресленика/макета об'єкта проєктування Добір необхідних матеріалів для об'єкта проєктування Повторне використання матеріалів Екологічні ризики технічного прогресу і залишкового забруднення Розрахунок матеріальних витрат</p>	<p>Розробка плану дій у партнерській взаємодії розподіл обов'язків під час роботи над спільним проєктом визначення строків виконання плану дій розробка ескіза/кресленика/макета з розмірними характеристиками деталей моделі освітнього продукту опис технічної специфікації моделі освітнього продукту експериментування з конструкцією об'єкта проєктування внесення змін у конструкцію об'єкта проєктування за потреби обґрунтування добору матеріалів для виготовлення моделі освітнього продукту вивчення можливостей повторного використання матеріалів обговорення і прогнозування екологічних ризиків, ризиків впливу інноваційних</p>

<p>науки, техніки, технологій і збереження природи</p> <p>раціонально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію виробу відповідно до розрахованих витрат</p> <p>застосовує комп'ютерне середовище в процесі конструювання [у разі потреби і можливостей]</p> <p>визначає й обґрунтовує послідовність технологічних операцій для реалізації об'єкта проектування</p> <p>оцінює заплановану роботу, прогнозує ймовірні перешкоди</p>	<p>Технологія реалізації спроектованого освітнього продукту. Технологічна карта</p>	<p>технологій на здоров'я людини та навколишнє середовище</p> <p>розрахунок необхідної кількості матеріалів для реалізації освітнього продукту</p> <p>розробка технологічної карти, зокрема з використанням цифрових інструментів</p> <p>аналіз й оцінювання визначеної технологічної послідовності, вибраних технологічних операцій обробки матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик</p> <p>удосконалення конструкції та технології виготовлення об'єкта проектування за потреби</p>
---	---	---

Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт

<p>Організовує і виконує роботу з виготовлення спроектованого виробу за наперед визначеною послідовністю у технологічній документації</p> <p>доцільно використовує інструменти, пристрої, механізовані знаряддя праці; дотримується правил безпеки праці та санітарних норм</p> <p>виготовляє спроектований виріб згідно з індивідуальним планом, за потреби обґрунтовано вносить зміни в</p>	<p>Технологічна послідовність реалізації освітнього продукту [виготовлення виробу]</p> <p>Організація технологічної діяльності</p> <p>Правила безпечної праці та її санітарних норм</p> <p>Робоче місце. Безпечне використання і зберігання інструментів, пристроїв та</p>	<p>Підготовка матеріалів, інструментів і пристроїв для роботи</p> <p>дотримання правил безпечної праці під час виготовлення виробу</p> <p>дотримання визначених строків виконання технологічних операцій</p> <p>доцільне, безпечне використання і зберігання інструментів та пристроїв</p> <p>раціональне розмічання деталей виробу на матеріалі, зокрема за допомогою шаблонів,</p>
---	--	--

<p>конструкцію об'єкта проектування на кресленнях, ескізах</p> <p>розподіляє доцільно час для виконання кожної технологічної операції, індивідуального плану</p> <p>у разі потреби корегує та удосконалює технологію виготовлення виробу шляхом використання відповідних способів і технологічних або технічних прийомів роботи</p> <p>співпрацює з іншими особами під час реалізації власного/спільного проєкту</p> <p>бере на себе відповідальність за власний чи спільний результат</p> <p>за потреби допомагає іншим особам у виготовленні виробу</p> <p>вносить обґрунтовані зміни до готового об'єкта виготовлення [у разі потреби]</p>	<p>матеріалів</p> <p>Раціональне використання матеріалів, зокрема вторинної переробки</p> <p>Способи підготовки, розмічання, оброблення, оздоблення матеріалів</p> <p>З'єднання деталей відповідно до властивостей і характеристик матеріалів</p> <p>Відповідальність і взаємодопомога</p> <p>Винахідливість, контроль, оцінювання</p>	<p>викройок, креслярських інструментів тощо</p> <p>виконання технологічних операцій виготовлення виробу у визначеній послідовності</p> <p>демонстрування акуратності, відповідальності, винахідливості та взаємодопомоги під час виконання робіт</p> <p>консультування однокласників з питань реалізації технології за потреби</p> <p>контроль та оцінювання процесу та якості виготовлення виробу</p> <p>удосконалення готового освітнього продукту [у разі потреби]</p>
---	--	---

Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проєкту

<p>Оцінює ефективність власного чи спільного процесу проєктно-технологічної діяльності через аналіз одержаних результатів, обговорення і аргументацію власної позиції</p>	<p>Оцінювання якості готового освітнього продукту за вимогами дизайну та виробленими критеріями</p> <p>Експертна оцінка створеного</p>	<p>Оцінювання якості готового освітнього продукту відповідно до визначених критеріїв та вимог</p> <p>аналіз та обґрунтування економічної й екологічної доцільності створеного освітнього</p>
---	--	--

<p>здійснює рефлексію власної діяльності, зокрема, вказує на власні здібності, які дали змогу реалізувати проєкт</p> <p>вказує на недоліки у власних знаннях [уміннях] і визначає способи їх усунення</p> <p>розрізняє та обирає форми й засоби презентації результатів проєктно-технологічної діяльності</p> <p>аналізує власний досвід роботи в проєкті та обирає найкращі досягнення для презентації</p> <p>презентує та обговорює результати власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності</p> <p>застосовує одну із стратегій публічного виступу, долаючи ймовірне хвилювання</p> <p>аналізує й оцінює доказовість і важливість аргументів у власних чи чужих твердженнях і судженнях</p> <p>враховує у власній діяльності права інтелектуальної власності розробників, раціоналізаторів, винахідників, інших осіб, усвідомлює відповідальність за порушення цих прав</p>	<p>освітнього продукту (вчителя, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, фахівців, інших осіб)</p> <p>Аналіз відгуків користувачів готового освітнього продукту</p> <p>Оцінювання і самооцінювання результатів проєктно-технологічної діяльності за матеріалами портфоліо</p> <p>Оцінювання індивідуального рівня сформованості проєктно-технологічної компетентності</p> <p>Форми і засоби презентації результатів проєктно-технологічної діяльності</p> <p>Презентація результатів проєктно-технологічної діяльності</p> <p>Повага до власних результатів праці та інших осіб</p> <p>Реалізація освітнього продукту, поширення інформації про нього</p> <p>Реклама створеного освітнього продукту</p> <p>Вироблення подальших планів</p>	<p>продукту</p> <p>вивчення експертної оцінки готового освітнього продукту</p> <p>аналіз і виправлення допущених помилок</p> <p>упорядкування й аналіз матеріалів особистого портфоліо в зручній формі</p> <p>оцінювання ефективності організації власної діяльності за матеріалами портфоліо</p> <p>оцінювання набутого досвіду, індивідуального рівня проєктно-технологічної компетентності</p> <p>обґрунтування значущості результатів власної проєктно-технологічної діяльності</p> <p>обґрунтування наслідків власної діяльності для себе, оточуючих і навколишнього середовища</p> <p>добір форми та засобів презентації результатів проєктно-технологічної діяльності</p> <p>створення презентації результатів проєкту, зокрема з використанням цифрових засобів</p> <p>презентування результатів власної проєктно-технологічної діяльності</p> <p>поширення інформації про створений освітній продукт, зокрема в цифрових</p>
--	---	---

<p>застосовує у разі потреби цифрові пристрої та інформаційне середовище для презентації й поширення результатів власної проєктно-технологічної діяльності</p> <p>аналізує набутий досвід проєктно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними намірами</p>		<p>середовищах</p> <p>виявлення поваги до своїх досягнень та досягнень інших осіб у власних судженнях</p> <p>пропонування шляхів підвищення продуктивності проєктно-технологічної діяльності</p> <p>обговорення перспектив подальшої проєктно-технологічної і професійної діяльності</p>
--	--	--

Розділ 2. Дизайн у побуті

Тема 2.1. Як використовувати побутову техніку без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

<p>Оперує інформацією про побутову техніку з використанням інструкцій/схем; прогнозує ризики неправильного використання технічного обладнання</p> <p>знаходить приховану інформацію у змісті інструкцій, схем та ідентифікує її як корисну для практичного та безпечного використання</p> <p>застосовує побутову техніку для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо</p> <p>удосконалює технічні пристрої або</p>	<p>Традиційні та інноваційні технології побутової техніки в межах обраного для вивчення модуля</p> <p>Види та технічні характеристики сучасної побутової техніки</p> <p>Наслідки використання сучасної побутової техніки для людини і навколишнього середовища</p> <p>Ощадне використання енергоресурсів під час роботи з побутовою технікою</p> <p>Побутова техніка у виконанні</p>	<p>Дослідження актуальної інформації про історію розвитку дизайну побутової техніки</p> <p>презентування видів побутової техніки в межах обраного для вивчення модуля</p> <p>оцінювання небезпеки технічного прогресу для людини і навколишнього середовища</p> <p>визначення позитивних і негативних наслідків використання сучасних технологій для навколишнього середовища</p> <p>дослідження технологій збереження навколишнього середовища, утилізації відходів</p> <p>застосування інструкцій, маркувальних</p>
--	--	---

<p>інші предмети побуту за потреби здійснює безпечне самообслуговування у побуті</p> <p>розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі</p> <p>інтерпретує природничо-наукові знання у зв'язку з практичним використанням побутової техніки, зокрема зі здатністю дбати про власну безпеку та безпеку інших осіб</p> <p>дотримується правил безпечної організації власної навчально-пізнавальної та проектно-технологічної діяльності</p> <p>ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань</p> <p>характеризує різні види побутових пристроїв у зв'язку з ощадливим використанням природних ресурсів як провідного чинника збалансованого розвитку суспільства</p>	<p>практичних завдань з догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо</p> <p>Оцінювання результатів створення освітніх продуктів у сфері побуту</p>	<p>знаків, застережень під час використання товарів</p> <p>продукування ідей щодо використання вторинних ресурсів для створення нових продуктів</p> <p>створення нових продуктів з використанням вторинних ресурсів за потреби та з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів</p> <p>використання побутової техніки за її призначенням під час виконання практичних завдань</p> <p>ощадне використання побутової техніки під час догляду та виготовлення нових продуктів</p> <p>дотримання правил безпечної праці</p> <p>оцінювання споживацьких якостей, естетичного вигляду і корисності для здоров'я власноруч створених продуктів</p> <p>сортування відходів під час виконання практичних завдань у побуті</p>
<p>Тема 2.2. Які вимоги до створення дизайну середовища</p>		
<p>Висловлює судження про тенденції розвитку дизайну XXI століття</p>	<p>Етнодизайн як основа розвитку різних видів дизайну</p>	<p>Обґрунтування традицій декоративно-ужиткового мистецтва (етнодизайну) як</p>

<p>орієнтується в сучасних стилях для облаштування життєвого середовища, власних потреб</p> <p>реалізовує проєкт у власному життєвому середовищі з використанням різних конструкційних матеріалів, методів і засобів дизайну</p> <p>пояснює принципи облаштування життєвого середовища відповідно до вимог дизайну</p> <p>визначає власні потреби та потреби інших осіб щодо організації побуту</p> <p>здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого середовища, організації побуту</p> <p>оцінює результати проєктування життєвого середовища відповідно до вимог дизайну</p>	<p>Традиційні й сучасні стилі дизайну середовища</p> <p>Художні засоби проєктування середовища в межах вибраного для вивчення модуля</p> <p>Елементи композиції: точки, плями, лінії, форми, фактура, кольори, матеріали тощо</p> <p>Принципи композиції — ритм, баланс, симетрія, асиметрія, акценти, пропорція, колорит тощо</p> <p>Вимоги до дизайну життєвого середовища: функціональність, ергономічність, естетичність, економічність, екологічність, технологічність тощо</p> <p>Проєктування життєвого середовища в етностилі</p>	<p>основи розвитку дизайну</p> <p>аналіз художніх засобів дизайну в різних стилях облаштування життєвого середовища</p> <p>реалізація проєкту, створення освітніх продуктів для облаштування власного чи спільного середовища в етностилі</p> <p>застосування елементів і принципів побудови композиції в проєктуванні життєвого середовища в етностилі</p> <p>удосконалення власного/спільного середовища створеними освітніми продуктами</p> <p>обґрунтоване використання творчих методів проєктування середовища в етностилі</p> <p>використання вторинних матеріальних ресурсів під час створення освітніх продуктів</p> <p>оцінювання та презентування створених освітніх продуктів для облаштування життєвого середовища в етностилі</p>
---	---	--

Тема 2.3. Які особливості створення власного стилю

<p>Формує власний стиль з урахуванням індивідуальних характеристик, інтересів</p> <p>визначає індивідуальні характеристики і враховує їх у процесі вибору власного</p>	<p>Підлітковий вік— період входження в доросле життя</p> <p>Проєктування родинних свят в етностилі</p>	<p>Пізнання себе і свого оточення через усвідомлення власних звичок, уподобань, вивчення способу життя, спілкування тощо</p> <p>дослідження традицій, народних свят,</p>
--	--	--

<p>стилю</p> <p>характеризує та оцінює власний стиль критично аналізує думку інших осіб щодо створення власного стилю</p> <p>презентує результати проєкту через різні комунікаційні канали, засоби презентації, зокрема з використанням цифрових пристроїв</p>	<p>Естетика споживання їжі</p> <p>Стиль і мода. Види стилю в одязі</p> <p>Ознаки і види молодіжних стилів</p> <p>Дрескод. Імідж</p> <p>Стиль і характер людини</p> <p>Формування власного стилю в межах вибраного для вивчення модуля</p>	<p>споживання їжі тощо</p> <p>проєктування родинних свят в етностилі</p> <p>створення освітніх продуктів для побуту</p> <p>демонстрування естетики споживання різних видів їжі, напоїв</p> <p>презентування стилів в одязі, обґрунтування чинників, які впливають на їх формування</p> <p>проєктування і презентування власного стилю</p>
<p>Тема 2.4. Як проєктувати професійну кар'єру</p>		
<p>Знаходить та аналізує інформацію про професії з різних джерел відповідно до власних інтересів, життєвих намірів або стратегій</p> <p>вивчає короткострокове та довгострокове прогнозування попиту на ринку праці на локальному [місцевому] рівні</p> <p>описує компетентності, актуальні для власних життєвих інтересів, потреб та глобальних викликів суспільства</p> <p>рефлексує та проєктує бачення власної життєвої стратегії, успішної кар'єри</p>	<p>Формула успішного професійного майбутнього</p> <p>Чинники ефективного вибору професії та побудови кар'єри</p> <p>Мотивація вибору професії</p> <p>Сфери і галузі професійної діяльності</p> <p>Перспективи професій на ринку праці</p> <p>Компетентності, затребувані у XXI столітті</p>	<p>Обґрунтування формули успішного професійного майбутнього</p> <p>дослідження чинників ефективного вибору професії</p> <p>визначення мотивації під час вибору професії</p> <p>оцінювання перспектив власних професійних намірів на ринку праці</p> <p>визначення власного рівня сформованості актуальних для ринку праці компетентностей</p> <p>проєктування власного професійного майбутнього</p>